

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 У 006851 19 Увп
Бања Лука, 21.5.2020. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Едине Чупељић као предсједнице вијећа, Смиљане Мрше и Страхиње Ђурковића као чланова вијећа, уз судјеловање Радмиле Дмитровић као записничара, у управном спору по тужби С. Б. из О., (у даљем тексту: тужитељица), против акта број ... од 19.3.2018. године, туженог ЈУ Завод, П., у предмету остваривања новчане накнаде по основу незапослености, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 006851 18 У од 04.6.2019. године, у сједници вијећа одржаној 21.5.2020. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом уважена је тужба и поништен уводно означени акт туженог којим је одбијена жалба тужитељице изјављена на закључак Филијале туженог у Б. број ... од 05.01.2018. године а којим је одбачен захтјев тужитељице за признавање права на новчану накнаду, као неблаговремен, уз образложење да је захтјев за новчану накнаду поднијела након истека времена у којем би била корисник те накнаде.

Уважење тужбе и поништење оспореног акта суд је образложио ставом да тужени, односно његов првостепени орган нису правилно примијенили одредбу члана 38. став 3. Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености („Службени гласник РС“ број 30/10 и 102/12- у даљем тексту: Закон о посредовању), јер да тужитељица није изгубила право на новчану накнаду као незапослено лице тиме што захтјев за остваривање тог права није поднијела у року од 30 дана од дана престанка радног односа, него да јој је обим права од 9 мјесеци због накнадне пријаве ограничен на период од дана пријаве до дана истека утврђеног обима, уколико су испуњени и други прописани услови од стране послодавца.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени побија њену законитост због погрешне примјене одредбе члана 38. став 3. Закона о посредовању. Сматра да разлог установљавања права на новчану накнаду, јесте да се лицу које остане без запослења исплати одређена сума новца како би једно вријеме док је незапослено имало средства за основне животне потребе. У том смислу закључује да се протеком рока од 30 дана од престанка радног односа новчана накнада умањује за сваки дан кашњења управо због тога што се смисао

новчане накнаде не испуњава на предвиђени начин, а то је да лице које је остало без запослења добије средства за основне животне потребе. Сматра да лице које не поднесе захтјев у року од 30 дана од дана престанка запослења губи то право и настаје преклузија, а све да би се остварио смисао установљења тог права. Предложио је да се побијана пресуда укине.

У одговору на захтјев тужитељица истиче да тужени користи циљно тумачење одредбе члана 38. став 3. Закона о посредовању, а које се користи само у ситуацији када остале методе нису довољне. Тврдња туженог, који штити своје интересе у погледу настанка преклузије односно губитка права је легитимна али ничим није аргументована, поготово не разлосима туженог у погледу правног тумачења јер користи циљно тумачење одредбе члана 38. став 3. Закона о посредовању али не даје образложење да ли је такво тумачење већ негдје коришћено. У погледу језичког тумачења те одредбе долази се до њеног тумачења какво је извео нижестепени суд у побијаној пресуди. Преклузија се не може и не смије претпостављати јер управо тада води правној несигурности, уколико то није изричито прописано. У овом случају, како додаје, законодавац није прописао преклузију и управо из тог разлога је пресуда законита и донијета правилном примјеном члана 38. став 3. Закона о посредовању. Предложила је да се захтјев одбије као неоснован.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев и цјелокупне списе предметне управне ствари и овог управног спора на основу одредбе 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11 - у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података у списима предмета, а што није спорно међу странкама у овом управном спору произилази: да је тужитељици радни однос престао дана 31.12.2014. године одјавом самосталне дјелатности, што је утврђено рјешењем број ... од 31.12.2014. године; да има 15 година, 10 мјесеци и 24 дана стажа осигурања, да се пријавила на евиденцију незапослених лица и поднијела захтјев за новчану накнаду дана 27.02.2015. године; да је рјешењем Филијале Б. број ... од 10.08.2015. године одбијен захтјев тужитељице за остваривање права на новчану накнаду јер да послодавац није измирио обавезе по основу доприноса за осигурање од незапослености; да је тужитељица поднијела дана 18.11.2016. године приједлог за понављање поступка окончаног рјешењем од 27.02.2015. године, јер да су уплаћени доприноси по основу осигурања од незапослености, али је тај приједлог одбијен рјешењем Филијале Б. број ... од 03.7.2017. године; да је жалба против тог рјешења одбијена рјешењем туженог број ... од 06.10.2017. године, након чега је тужитељица поднијела поновни захтјев за остваривање права на новчану накнаду дана 17.11.2017. године.

Према одредби става 3. члана 38. Закона о посредовању, права из члана 36. овог закона незапослено лице има од првог дана након престанка радног односа ако се пријави Заводу у року до 30 дана од дана престанка радног односа и поднесе захтјев, а ако се пријави Заводу након истека тог рока, права му почињу тећи од дана пријављивања Заводу умањена за период кашњења.

Правилно суд у побијаној пресуди тумачи наведену одредбу у смислу да тужитељица не може изгубити право које јој по закону припада, због чињенице да се није у року од 30 дана од престанка запослења пријавила на евиденцију Завода за

запошљавање и поднијела захтјев за новчану накнаду, већ да само може да јој се умањи обим права који је везан за рок у којем остварује ту новчану накнаду. Према томе, уколико се тужитељица пријавила на евиденцију Завода за запошљавање након 30 дана од дана престанка радног односа (31.12.2014. године) онда јој то право припада само до 30.09.2015. године. Евидентно је да су за тужитељицу уплаћени доприноси за осигурање од незапослености и то ретроактивно, због чега је она испунила услове за остваривање права на новчану накнаду, односно право које јој припада по закону не може изгубити, већ јој се само може умањити обим права за период кашњења. Због тога је нижестепени суд правилно тумачио наведену одредбу у корист незапосленог лица, оvdје тужитељице, јер губитак тог права није изричито прописан одредбама Закона о посредовању, већ је само остваривање права условљено плаћањем доприноса за осигурање од незапослености за све раднике (члан 38. став 1.), односно условљено подношењем захтјева, што је тужитељица и учинила, али тада није испуњавала услове због неизмирених доприноса од стране послодавца, што је накнадно отклоњено чиме је испунила услове за остваривање тог права. У таквој чињеничној и правној ситуацији тумачење туженог у примјени одредбе члана 38. став 3. Закона о посредовању би било рестриктивно и на штету незапосленог лица (тужитељице), док тужени не трпи штетне посљедице због ретроактивне уплате доприноса за осигурање од незапослености. Отуда наводи туженог у захтјеву нису довели у сумњу ваљано образложене разлоге побијане пресуде у погледу примјене одредбе члана 38. став 3. Закона о посредовању, које као јасне и потпуне прихвата и овај Врховни суд.

Из изнијетих разлога по оцјени овог суда у побијаној пресуди нису остварени разлози из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се захтјев туженог одбија на основу одредбе члана 40. став 1. ЗУС.

Записничар
Радмила Дмитровић

Предсједница вијећа
Едина Чупељић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић